

Grundejerforeningen Klintsø

Skrevet af Gunnar Erichsen, grundejerforeningens første kasserer

Egnens historie

Den nordlige del af Vestsjælland og dermed Sjællands Odde er et af de områder i Danmark, der er beriget med flest solskinstimer.

Allerede vore forfædre var helt klar over dette fænomen, og det er vel derfor ingen tilfældighed, at landets fornemste klenodie fra fjerne tider, "Solvognen" er fundet i Trundholm Mose. I stenalderen var "Klintebjerg" en ø, og på sydsiden af bakken har man fundet køkkenmøddinger fra den tid. I disse møddinger var der bl.a. marvspaltede ben fra mennesker, og disse vidner om, at vore kære forfædre var kannibaler.



Gennem tiderne er det blevet konstateret, at mennesker, der har levet her på egnen hovedsagelig har erhvervet sig som jægere og fiskere.

Et stenalderfund i Nyrup lidt vest for byen ved "Birkehøj" afslørede en jættestue, der stadig kan beses. I øvrigt kan det røbes for dem der aldrig har været oppe på højen, at dette punkt giver det bedste uue over hele fladen, der engang var "Klintsø". Et jernalderfund i samme lokaliteter afslørende en mængde guldsmykker samt mønter af guld og sølv, alt af romersk oprindelse. Ligeledes er der her fundet glasperler og drikkeglas. Disse fund vidner altså om, at befolkningen allerede i jernalderen havde kontakt så langt mod syd, som til Rom.



Selve byen Klint bliver i de historiske arkivalier første gang nævnt cirka år 1730.

Et par karakteristiske træer fra vor egn bør næsten berettes fra hverdagen i middelalderen. En bonde i Højby havde for skade stjålet et par køer fra sin nabo. Den formastelige blev dømt på ting, og herredsfogeden blev tilkaldt for at ekskverer dommen. Synderen fik et reb om halsen, og måtte således bagbundet, blive "trukket" bag fogedens hest helt til Vig. Her fandt dramaet sin afslutning, idet tyven blev hængt i rebet, og blev hængende på galgepladsen et stykke tid til skræk og advarsel for andre, der kunne fristes til at gøre tilsvarende skændige handling.

En Roskilde-bisp fra middelalderen har skildret en visitats i Odden Kirke. Turen gik med hestevogn fra Roskilde og forbi Dragsholm ad den smalle tange, der forbandt Odsherred med det øvrige Sjælland, idet Lammefjorden næsten gik helt ud til Nekselø bugt i Kattegat. Om besøges et Odden by og kirke beretter bispem, at det var grumme "mørke" folk, indadvendte og indesluttede fiskere, der kun yderst sjældent så mennesker fra andre egne.

I 1752 blev der første gang brudt kalk vest for Klintebjerg. Det var den såkaldte "porcelænsjord", der blev brudt. Som navnet angiver anvendtes kalken til fremstilling af fin fajance, og denne "røde og hvide jord" blev fortrinsvis sejlet til Kastrup nord om Sjælland, og blev her tilvirket på Jacob Fortlings fabrik.

Omkring 1856 fik brydningen i bakken en renæssance, idet den efterhånden var gået i stå. Man fandt en speciel "hydraulisk kalk", der tidligere var importeret fra England, og som kunne hærde under vand. Kalken blev særlig i disse tider anvendt til havnearnlæg og militære forter, af hvilke der på disse tider skød en mængde op.

Helt op i 1930'erne blev der brudt kalk ved Klintebjerg. Materialet blev kørt på små tipvogne på spor ud til stranden, hvor det blev sorteret i tromler og lastet i små både, der kom for at hente produktionen. Endnu vidner "det store hul" ind i klinten på vestsiden, om fortidens produktion, ligesom skorstenen og den fredede kalkovn, der er beliggende nær Klint Havn, erindrer om fortids aktiviteter.

Vort område

Som bekendt var der sø, der hvor vi nu har vore fritidshuse. "Klinte Søe" var i sin oprindelse 170 hektar eller cirka 308 tønder land efter det gamle flademål.

Udtørringen begyndte allerede i årene 1842-45, idet vandstanden var meget lav, og store dele af søen var mere mose end sø, en stor del af året. Men først efter krigen 1864, hvor den legendariske Enrico Dalgas docerede, at hvad udad var tabt skal indad vindes, påbegyndtes en decideret dræning af Klint Sø, en dybde-dræning, der blev foretaget af det nydannede Hedeselskab.

På bagsiden af vore parceller Søvang 1-19 ind mod vor nabo grundejerforeningen "Kosmos", kan søbredden endnu spores. Og de tre bondehuse, der er beliggende på Fyrrebakkevej, blev bygget cirka 1820 af unge fiskere fra Klint by. De skulle tjene som bolig for tre unge ægtepar, der drev fiskeri på søen, men efter dræningen af Klint Sø, har der været drevet landbrug på vort område.



Matr. 18 do af Klint by, Højby Sogn

Vort areal var oprindeligt matrikuleret som ovenfor anført, hvor det ved udstykningen blev opdelt således, at vi i dag i alt er 65 parceller.

I begyndelsen af 1960'erne ejedes vort område af farvefabrikant J.C. Hempel, der bl.a. ejede "Anneberg" gods syd for Nykøbing. Hempel afhændede området til skatteinspektør Børge Petersen og kommunebogholder Ejgil Pedersen, og dette konsortium foretog så udstykning af arealet, der blev udbudt til salg i foråret 1964. På overtagelsestidspunkt havde der været drevet landbrug på arealet fra broen ved indgangen til Søvang frem til skellet mellem nr. 32 og 34 og mellem nr. 19 og 21. Resten af vort område var beplantet med små rødgraner i knapt en meters højde.

I foråret 1964 blev der udstedt "betingede" skøder til køberne, men en hel del komplikationer bl.a. omkring bygning af broen og anlæg af veje gjorde, at de endelige skøder først blev udstedt i foråret 1966.

Da disse formaliteter var faldet på plads indkaldte konsortiet køberne til et stiftende møde af en grundejerforening. Dette møde fandt sted den 28. April 1966 på restaurant "Byparken" i Holbæk. På dette møde gjorde konsortiet rede for hele udstykningsplanen og kunne nu meddele, at vejene endelig var godkendt.

Konsortiet forlod derefter mødet, hvor man havde foretaget afleveringsforretningen, og den ret talstærke forsamling skulle nu vedtage forslaget, der var fremlagt til den nydannede grundejerforening, ligesom der skulle vælges en bestyrelse, der skulle få tingene til at falde på plads.

Grundejerforeningen første bestyrelse kom til at bestå af:

Poul Jørnø, formand
Gunnar Erichsen, kasserer
Bent Espeløv, sekretær
Jørgen Heick, leder af byggeudvalget
Svend Ring, kontaktleder.

Det allerførste bestyrelsesmøde blev derefter afholdt den 23. Maj 1966 hos kassereren.

Igennem de forløbne år har der som vedtægterne foreskriver været afholdt ordinær generalforsamling i maj måned, og i alt har der vel været afholdt cirka 100 bestyrelsesmøder. I begyndelsen måtte bestyrelsen være særlig opmærksom på nybyggeriet, idet der bl.a. var sat et par "sæbekassehuse" på et par grunde. Her fik bestyrelsen udvirket, at de blev fjernet. Det interne arbejde koncentrerede sig om vedligeholdelse af vejene, pasning af "Trekanten", vedligeholdelse af telefonhuset og etablering og vedligeholdelse af overfaldedrænene. Eksternt har der været kontakt til dige- og pumpelaget, der skulle vedligeholde dybdedrænene. Skete det ikke, ville Klint Sø gendanne sig.

Lad os håbe og ønske, at fremtiden vil forløbe ligeså gnidningsløst, som de forgangne 25 år, så området kan danne en fredfyldt plet for vor fritid, ferier og for nogle af os, vort otium.

Gunnar Erichsen